

MIQUEL COSTA I LLOBERA

(Pollença 1854 – Palma 1922)

Ordenat prevere el 1888 i doctorat en Teologia a Roma el 1889, canonge de la Catedral de Mallorca i poeta; va ser primogènit d'una família de propietaris rurals, senyors de Formentor. Quedà orfe de mare als onze anys i va créixer influït per un oncle matern, metge del poble, que li descobrí el paisatge i els clàssics. Estudià batxillerat a l'Institut de Palma i, induït pel seu pare, va cursar estudis de Dret a Barcelona (1872-1875), on conegué Marià Aguiló i Antoni Rubió i Lluch, i participà de la vida cultural de la Renaixença. També estudià a Madrid (1875-1877) i viatjà a París (1878), on descobrí els autors francesos i italians. En una primera etapa conreà la poesia romàntica, tant en castellà com en català, influïda pels poetes Victor Hugo, Alphonse de Lamartine, Giosuè Carducci i Josep Lluís Pons i Gallarza.

Arran d'una crisi religiosa, deixà la carrera i tornà a Pollença entre 1877 i 1885, moment en què anà a Roma (1885-1890) a estudiar Teologia a la Universitat Gregoriana. Durant aquest període es formà en la lectura dels clàssics, sobretot Horaci i Virgili.

En tornar a Mallorca s'establí a la vila natal, on contribuï econòmicament i personalment en la restauració de l'església de Monti-Sion de Pollença, i es dedicà principalment a la predicació per tota l'illa. En aquesta etapa va ocupar diferents càrrecs eclesiàstics i fou nomenat professor del Seminari. Quant a la faceta d'escriptor, aquests anys destaquen per diverses publicacions i poemes, i per la participació en tertúlies literàries.

Als primers anys del segle XX rebé diferents reconeixements públics. El 1900 va ser nomenat Fill Il·lustre de Pollença, el 1902 Mestre En Gai Saber, el 1904 predicà el sermó inaugural de la restauració feta per Antoni Gaudí a la Seu i el 1909 en va ser nomenat canonge.

Als darrers anys de la seva vida, diversos esdeveniments socials (com la Setmana Tràgica de Barcelona) i personals (sobretot, les morts consecutives del seu germà Martí (1918) i pare (1919)) varen provocar que la seva producció poètica minvàs. Pocs anys més tard, morí mentre predicava al Convent de Santa Teresa de Palma.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

1. Activitat personal i professional

- 1.1. Dietaris (1887-1922)
- 1.2. Anotacions i altres documents (1895-1919)

2. Activitat literària

- 2.1. *El pi de ribera* (1875)
- 2.2. Expedient de donació (1939-2007) [no accessible]

La documentació no accessible queda exclosa de consulta. Amb tot, es pot presentar una sol·licitud al Capítol, òrgan responsable de la seva aprovació o denegació.

INVENTARI

1. Activitat personal i professional

- 1.1. Dietaris (1877-1922)

Conservam trenta-dues llibretes originals de Miquel Costa i Llobera, on anotava la seva activitat personal (vinculada sobretot a les persones que tenia relació del cercle familiar, religiós o d'altres àmbits), religiosa (sobre meditacions, sermons, activitat pastoral, etc.) i literària (tant de producció pròpia com de lectura, traducció, etc.).

Les dues darreres plagues d'aquesta secció corresponen al registre dels sermons que predicà (1890-1922), per bé que aquestes, com algunes anteriors, també inclouen anotacions econòmiques.

A banda dels originals manuscrits, també tenim la versió fotocopiada de tots aquests dietaris per part del Bisbat de Mallorca (1978) i la seva transcripció literal sense abreviatures per part de Bartomeu Torres Gost, aleshores degà de la Seu.

Quant a la reproducció, el bisbat fotocopià els documents tret de les pàgines que contenen qüestions econòmiques, així com tampoc algunes altres amb anotacions diverses.

Quant a la transcripció, és cert que també manquen pàgines sobre anotacions de caire econòmic però, aquesta versió mecanoscrita facilita la lectura dels originals i aporta observacions resultants de la transcripció com són, per exemple, la llista de persones que Costa menciona als dietaris, amb qui va tenir tracte personal o epistolar, fragments o cites d'altres obres sobre la figura de Costa, etc.

1.2. Anotacions i altres documents (1895-1919)

Aquesta secció recull un conjunt de documents diversos que s'han trobat entre els dietaris. Concretament, conservam des d'anotacions manuscrites pel mateix Costa, factures, retalls de premsa i altres escrits; fins a targetes personals, un segell, una estampeta i recordatoris de defunció, primera comunió i d'ordenació sacerdotal de parents o coneguts. Amb tot, també disposam d'anotacions elaborades per altres persones que degueren treballar els originals després de la mort de Costa.

2. Activitat literària

2.1. *El pi de ribera* (1875)

Poema manuscrit dedicat al seu cosí Pere Llobera Garau. Es tracta d'una versió anterior a *Lo pi de Formentor* que coneixem avui dia.

2.2. Expedient de donació (1939-2007) [no accessible]

En dues ocasions, la viuda d'un fill de Pere Llobera Garau féu entrega del poema *El pi de ribera* a la Catedral de Mallorca. Per qüestions legals, els hereus legítims demanaren el seu retorn, per bé que finalment s'arribà a un acord amb la Seu.

15/04/2021